

ZAKON

O POVLASTICI NA PUTOVANJE LICA SA INVALIDITETOM

I. OPŠTE ODREDBE

Član 1

Lice sa invaliditetom ima pravo na povlasticu na putovanje u drumskom i željezničkom saobraćaju na teritoriji Crne Gore (u daljem tekstu: povlastica na putovanje) u skladu sa ovim zakonom.

Član 2

Pravo na povlasticu na putovanje ima korisnik lične invalidnine, korisnik dodatka za njegu i pomoć i djeca i mladi koji su ostvarili pravo na pomoć za vaspitanje i obrazovanje djece i mladih sa posebnim obrazovnim potrebama, u skladu sa propisom iz oblasti socijalne i dječje zaštite i korisnik njege i pomoći drugog lica, koji je to pravo ostvario u skladu sa propisom iz oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja (u daljem tekstu: lice sa invaliditetom).

Član 3

Pravo na povlasticu na putovanje ima lice kome je utvrđen status lica sa invaliditetom i najmanje treći stepen potrebne podrške za ravnopravno uključivanje u društvo u skladu sa zakonom kojim se uređuje jedinstveno vještačenje invaliditeta.

Pravo na povlasticu na putovanje kao pomoć za vaspitanje i obrazovanje ima i dijete i mlado lice kome je utvrđen status lica sa invaliditetom i najmanje drugi stepen potrebne podrške za ravnopravno uključivanje u društvo koje je uključeno u proces vaspitanja i obrazovanja u skladu sa zakonom kojim se uređuje vaspitanje i obrazovanje djece sa posebnim obrazovnim potrebama.

Član 4

Lice sa invaliditetom ima pravo na pratioca tokom ostvarivanja prava na povlasticu na putovanje.

Član 5

Pravo na povlasticu na putovanje može da ostvari crnogorski državljanin sa prebivalištem na teritoriji države.

Pravo na povlasticu na putovanje utvrđeno ovim zakonom i međunarodnim ugovorom može ostvariti stranac sa odobrenim privremenim ili stalnim boravkom u državi.

Pravo na povlasticu na putovanje utvrđeno ovim zakonom može ostvariti azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom, u skladu sa zakonom.

Član 6

Sredstva za ostvarivanje prava propisanog ovim zakonom obezbjeđuju se u budžetu Crne Gore.

Član 7

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Član 8

Pojedini izrazi u smislu ovog zakona, imaju sljedeće značenje:

- 1) pratilac lica sa invaliditetom je roditelj, staratelj ili lice koje lice sa invaliditetom ovlasti davanjem izjave;
- 2) korisnik povlastice na putovanje je lice koje je ostvarilo pravo na povlasticu;
- 3) ostvareno putovanje je prevoz u odlasku i prevoz u povratku;
- 4) drumski saobraćaj je međugradski linijski prevoz putnika ili međugradski prevoz putničkim automobilom;
- 5) željeznički saobraćaj je prevoz putnika u bilo kojem razredu.

II. PRAVO NA POVLASTICU NA PUTOVANJE

Član 9

Lice sa invaliditetom ima pravo na povlasticu za dvanaest putovanja u toku kalendarske godine.

Korisnik povlastice na putovanje koji koristi putnički automobil ne može ostvariti pravo na novo putovanje prije isteka roka od deset dana od dana evidentiranja dolaska u centar za socijalni rad u mjestu odredišta.

Korisnik povlastice na putovanje koji koristi međugradski autobus ili željeznički prevoz ne može ostvariti pravo na novo putovanje prije isteka roka od deset dana od dana izdavanja vozne karte za predhodno putovanje.

Jednim putovanjem smatra se odlazak od mjesta prebivališta, do mjesta odredišta, kao i povratak u mjesto stanovanja.

Lice sa invaliditetom koje je u radnom odnosu ima pravo i na povlasticu na putovanje od mjesta stanovanja do mjesta rada, ako su udaljeni do 80 km, kao i povratak u mjesto stanovanja, za svaki dan proveden na radu.

Lice ostvaruje pravo na povlasticu na putovanje u skladu sa ovim zakonom ako za isto putovanje ne ostvaruje naknadu troškova po drugom osnovu.

Udaljenost iz stava 4 ovog člana utvrđuje se na osnovu propisa iz oblasti drumskog saobraćaja.

Član 10

Lice iz člana 3 ovog zakona koje koristi pravo na povlasticu tokom putovanja na istom putovanju može biti pratilac lica sa invaliditetom, pri čemu ostvaruje pravo na jednu naknadu troškova.

Pratilac lica sa invaliditetom ne može biti lice koje nije navršilo petnaest godina života.

Jedno lice može istovremeno biti pratilac više lica sa invaliditetom na jednom putovanju, pri čemu ostvaruje pravo na jednu naknadu troškova.

Član 11

Postupak za ostvarivanje prava na povlasticu na putovanje iz člana 9 ovog zakona pokreće se na zahtjev lica sa invaliditetom ili njegovog pratioca.

Zahtjev za ostvarivanje prava na povlasticu na putovanje podnosi se centru za socijalni rad na čijoj teritoriji lice sa invaliditetom ima prebivalište, odnosno boravište (u daljem tekstu: centar).

Član 12

Centar je dužan da donese rješenje o pravu na povlasticu na putovanje najkasnije u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva.

III. NAKNADA NOVČANIH SREDSTAVA

Član 13

Korisnik povlastice na putovanje koji koristi međugradski autobus ili željeznički prevoz uz zahtjev prilaže centru dokaz o ostvarenom putovanju (vozna karta).

Korisnik povlastice na putovanje koji koristi međugradski autobus ili željeznički prevoz može dostaviti kao dokaz više voznih karata, ako od mjesta polaska do mjesta dolaska nema organizovanog linijskog prevoza i ukoliko je prevoz ostvaren u istom danu.

Korisnik povlastice na putovanje iz člana 9 ovog zakona ima pravo na novčanu naknadu za putovanje za sebe i pratioca na relaciji između mjesta prebivališta, odnosno boravišta i odredišta u visini prosječne cijene povratne vozne karte, kao i novčanu naknadu za putarinu ako se za putovanje koristi putnički automobil.

Pravo na naknadu za povlasticu na putovanje pratilac ima i u slučaju kada putuje po lice sa invaliditetom ili se vraća poslije praćenja lica sa invaliditetom.

Naknada novčanih sredstava po osnovu povlastice na putovanje za lice iz člana 9 stav 5 ovog zakona i njegovog pratioca obezbjeđuje se jednom mjesečno za ostvarena putovanja u prethodnom mjesecu.

Član 14

Zahtjev za naknadu novčanih sredstava podnosi se centru u roku od 30 dana po ostvarenom putovanju.

Izuzetno od stava 1, zahtjev za naknadu novčanih sredstava za lice iz člana 9 stav 5 i njegovog pratioca podnosi se mjesno nadležnom centru u roku od 60 dana.

Član 15

Zahtjev za naknadu novčanih sredstava podnosi korisnik povlastice na putovanje ili pratilac korisnika.

Korisnik povlastice na putovanje koji koristi međugradski autobus ili željeznički prevoz ili njegov pratilac prilikom predaje zahtjeva za novčanu naknadu prilaže centru i:

- izjavu lica sa invaliditetom o pratiocu iz člana 8 stav 1 tačka 1 ovog zakona;

- dokaz o ostvarenom putovanju (vozna karta).

Izuzetno od stava 2 alineja 3 korisnik povlastice na putovanje koji koristi međugradski autobus ili željeznički prevoz može dostaviti kao dokaz više voznih karata, ako od mjesta polaska do mjesta dolaska nema organizovanog linijskog prevoza i ukoliko je prevoz ostvaren u istom danu.

Korisnik povlastice na putovanje koji koristi putnički automobil prilikom predaje zahtjeva za novčanu naknadu prilaže centru dokaz o plaćenju putarine, ako su korišćeni putevi za koje se plaća putarina.

Dokaz o ostvarenom putovanju korisnika povlastice na putovanje koji koristi putnički automobil obezbjeđuje centar, na osnovu informacije dobijene od centra za socijalni rad u mjestu odredišta.

Prilikom izdavanja potvrde o ostvarenom putovanju korisnik povlastice na putovanje koji koristi putnički automobil prilaže centru za socijalni rad u mjestu odredišta:

- izjavu lica sa invaliditetom o pratiocu iz člana 8 stav 1 tačka 1 ovog zakona;
- na uvid ličnu ispravu za pratioca lica sa invaliditetom;

Sadržinu, obrazac i način izdavanja potvrde o ostvarenom putovanju propisuje organ državne uprave nadležan za poslove socijalnog staranja.

Izuzetno od stava 2 i 5 ovog člana, korisnik povlastice na putovanje koje je u radnom odnosu, prilaže centru:

- dokaz od poslodavca o broju dana provedenih na radu za mjesec za koji lice traži naknadu novčanih sredstava
- izjavu lica sa invaliditetom o pratiocu iz člana 8 stav 1 tačka 1 ovog zakona;

Dokaz o ostvarenom putovanju pratioca korisnika povlastice na putovanje koji je u radnom odnosu i koji koristi putnički automobil obezbjeđuje centar, na osnovu informacije dobijene od centra za socijalni rad u mjestu odredišta.

Pratilac korisnika povlastice na putovanje koji koristi pravo iz člana 9 stav 5, ako se za putovanje koristi putnički automobil prilikom izdavanja potvrde o ostvarenom putovanju prilaže centru za socijalni rad u mjestu odredišta na uvid ličnu ispravu.

Član 16

Centar je dužan da donese rješenje o naknadi novčanih sredstava najkasnije u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva.

Član 17

O žalbi protiv rješenja centra iz čl. 14 i 18 ovog zakona rješava organ državne uprave nadležan za poslove socijalnog staranja.

Žalba ne odlaže izvršenje rješenja.

Član 18

Korisnik povlastice na putovanje, odnosno njegov zakonski zastupnik ili staralac, dužan je da centru prijavi svaku promjenu koja je od uticaja na ostvarivanje prava na povlasticu na putovanje, u roku od 15 dana od dana nastale promjene.

Centar će u toku postupka za ostvarivanje i korišćenja prava na povlastice na putovanje, po službenoj dužnosti utvrditi sve činjenice koje odgovaraju pojedinom slučaju, a od uticaja su na ostvarivanje i korišćenje prava.

Na osnovu stava 2 ovog člana centar će od Fonda za zdravstveno osiguranje tražiti podatke koji mogu biti od uticaja za ostvarivanje i korišćenje prava, u skladu sa propisima o zaštiti podataka o ličnosti.

Na osnovu prijave lica iz stava 1 ovog člana ili na osnovu podataka pribavljenih po službenoj dužnosti iz st. 2 i 3 ovog člana, centar će donijeti novo rješenje, ako to zahtijevaju promijenjene okolnosti.

Član 19

Centar je dužan da vodi evidenciju realizovanih putovanja korisnika povlastice na putovanje i pratilaca.

Evidencija iz stava 1 ovog člana sadrži ime i prezime korisnika povlastice na putovanje i njegovog pratioca, kao i broj ostvarenih putovanja.

Evidencija o realizovanom putovanju korisnika povlastice na putovanje i pratioca vodi se isključivo u elektronskom obliku, putem informacionog sistema koji automatski bilježi podatke o vremenu, datumu, odredištu i identitetu učesnika putovanja.

IV. POVRAĆAJ SREDSTAVA

Član 20

Korisnik povlastice na putovanje kojem je izvršena isplata naknade novčanih sredstava dužan je da vrati primljeni iznos, ako je:

- 1) na osnovu netačnih podataka za koje je znao ili je morao znati da su netačni ili na drugi protivpravni način ostvari ovu naknadu ili je ostvari u većem iznosu nego što mu po zakonu pripada;
- 2) ostvario naknadu usljed toga što nije prijavio ili je sa zakašnjenjem prijavio promjene koje su od uticaja na gubitak, odnosno korišćenje prava ili na iznos naknade, a znao je ili morao znati za te promjene.

Kada centar utvrdi okolnosti iz stava 1 ovog člana, dužan je da pozove korisnika putem pisanog obavještenja da neosnovano primljenu pomoć vrati u roku od 15 dana od dana prijema obavještenja.

Centar može sa korisnikom sklopiti ugovor o načinu i vremenu povraćaja neosnovano ostvarenog iznosa materijalnog davanja, pri čemu se u obzir uzima visina prihoda korisnika i njegov socijalni položaj.

Povraćaj neosnovano ostvarenog iznosa materijalnog davanja ne može se ugovoriti na period duži od tri godine.

V. NADZOR

Član 21

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona vrši organ državne uprave nadležan za poslove socijalnog staranja.

Član 22

Inspeksijski nadzor nad sprovođenjem ovog zakona vrši inspektor za socijalnu i dječju zaštitu.

VI. KAZNENE ODREDBE

Član 23

Novčanom kaznom u iznosu od 500 eura do 5.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

- 1) ne donese rješenje o pravu na povlasticu na putovanje najkasnije u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva (član 14);
- 2) ne donese rješenje o naknadi novčanih sredstava najkasnije u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva (član 18 stav 1);
- 3) ne vodi evidenciju korisnika prava povlastice na putovanje (član 21 stav 1);
- 4) evidencija iz člana 21 stav 1 ovog zakona ne sadrži ime i prezime lica sa invaliditetom i njegovog pratioca, kao i broj ostvarenih putovanja (član 21 stav 2).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 250 eura do 1.000 eura.

Član 24

Novčanom kaznom u iznosu od 500 eura kazniće se korisnik povlastice na putovanje, odnosno njegov roditelj ili staratelj, ako ne prijavi centru svaku promjenu koja je od uticaja na ostvarivanje i korišćenje prava na povlasticu na putovanje, u roku od 15 dana od dana nastale promjene (član 20), te na osnovu netačnih informacija ostvari novčanu korist.

Novčanom kaznom u iznosu od 500 eura kazniće se korisnik povlastice na putovanje, odnosno njegov roditelj ili staratelj, ako za isto putovanje ostvari naknadu troškova putovanja na osnovu ovog zakona i na osnovu drugog zakona.

Novčanom kaznom u iznosu od 500 eura do 5.000 eura kazniće se poslodavac lica sa invaliditetom ako da netačne podatke o broju dana koje je lice sa invaliditetom provelo na radu za mjesec za koji traži naknadu novčanih sredstava (član 17 stav 7).

VII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 25

Akt iz člana 17 stav 6 ovog zakona donijeće se u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Akt iz člana 9 stav 6 ovog zakona donijeće se u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 26

Postupak za ostvarivanje prava na povlasticu na putovanje koji je započet do početka primjene ovog zakona završiće se po odredbama Zakona o povlastici na putovanje lica sa invaliditetom ("Službeni list Crne Gore", br. 80/08, 40/11, 10/15 i 50/17).

Član 27

Korisnici prava na povlasticu na putovanje koji su ostvarili pravo po propisima koji su bili na snazi do početka primjene ovog zakona, nastavljaju sa korišćenjem toga prava u skladu sa ovim zakonom.

Član 28

Lica sa invaliditetom koja su ostvarila pravo na povlasticu na putovanje prije početka primjene člana 3 ovog zakona, nastavljaju sa korišćenjem tog prava trajno, odnosno do isteka perioda na koji im je odobreno pravo po osnovu kojeg su ostvarila pravo na povlasticu na putovanje.

Član 29

Odredba člana 3 će početi da se primjenjuje danom početka sprovođenja postupaka jedinstvenog vještačenja invaliditeta u skladu sa zakonom kojim se uređuje jedinstveno vještačenje invaliditeta, kada će prestati da važi odredba člana 2 Zakona o povlastici na putovanje lica sa invaliditetom ("Službeni list Crne Gore", br. 80/08, 40/11, 10/15 i 50/17).

Član 30

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o povlastici na putovanje lica sa invaliditetom („Službeni list Crne Gore“ br. 80/08, 40/11, 10/15, 50/17 i 122/25).

Član 31

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.
